

fuzinar

Leto XXXI

Ravne na Koroškem, november 1994

Št. 11

OKTOBRSKA ODSEVANJA

Oktober 1994 se bomo v železarskih družbah spominjali predvsem po dveh dogodkih, ki sta močnejše in glasnejše kot drugi odmevala v javnosti.

Slovenski parlament je (končno) 26. 10. 1994 le sprejel zakona o zagotavljanju sredstev za odplačilo kreditov za trajna obratna sredstva in izvedbo nujnih investicijskih del v Slovenskih železarnah. Dan pozneje pa je poslovodstvo SŽ v izjavi za javnost sporočilo, da razdira pogodbo o prodaji družbe De profundis, ker kupec ni izpolnil pogodbenih obveznosti. Upravnemu odboru SŽ je predlagalo ponoven razpis prodaje.

Poslanci državnega zbora so tokrat - v že tretji razpravi brez zapletov (če ne omenjamo razprave o kontrolnih mehanizmi, ki naj bi zagotavljali namensko razporejanje in porabo denarja) sprejeli predlog obeh omenjenih zakonov. Val državnega intervencionizma je tako zajel tudi Slovenske železarne in jim prinesel 5 milijard tolarjev.

Poseganje države oziroma politike v gospodarstvo pa je naletelo na različne odzive. Nekateri na eni strani opozarjajo, da je v politično nestabilnih razmerah pač preprosteje ponuditi podjetjem roko države, kot pa ustvariti spodbudno pravno in ekonomsko okolje, v katerem bi lahko tisti, ki so sposobni in voljni,

preživeli in gradili prihodnost na lastnih podjetniških načelih...

Na drugi strani pa je generalni direktor Slovenskih železarn nedavno podvomil, da bomo znali v Sloveniji izrabiti obdobje večjega povpraševanja po metalurških izdelkih v svetu, saj imajo slovenski železarji velike težave zaradi nenehnega pomanjkanja obratnih sredstev. Za preživetje smo po njegovih besedah v železarnah porabili vse rezerve, obljubljeni pomoči države, predvsem pri zagotavljanju obratnih sredstev in denarja za posodobitev, pa v praksi deluje "infuzijsko". Ko so se v tujini lotevali podobnih sanacij železarn, so državni denar vlagali v nove investicije za posodobitev in izboljšanje proizvodnje, pri nas pa smo s

tem denarjem sanirali bančni sistem. V zadnjih štirih letih se je po direktorjevih besedah nabralo toliko zamud na raznih področjih, da v marsikateri družbi ne morejo več slediti tržnim zahtevam. Za primer navedimo samo ravenški Metal. Po predvidevanjih iz študije Phare bi za naložbe in obratna sredstva potrebovali 22 milijonov mark, dobili pa jih bodo le polovico. Metal brez finančne pomoči lastnika oziroma ugodnih kreditov banke ne zmore stroškov za investicije, saj ne ustvarja akumulacije.

Denar za sanacijo Slovenskih železarn naj bi pritekel tudi od prodaje tako imenovanih podjetij C. Razpis za njihovo prodajo je bil objavljen že lanskega oktobra. Na Ravnah je bil za prodajo kasneje predviden le De profundis, druga storitvena podjetja pa so se letos preoblikovala v zasebne družbe (v IF, št. 4/1994 je seznam 18 zasebnih podjetij, h katerim je treba sedaj prišteti še tri zasebna in en javni zavod).

Zapleti in trenutni razplet okrog prodaje De profundisa so znani, čeprav v javnosti krožijo bolj ali manj neuradni podatki. Poslovodstvo SŽ je izjavilo le, da so vsa prezigodnja ugibanja in namigovanja povzročila dezinformacije, viri, ki so bili osnova za te komentarje, pa so se izkazali kot nepreverjeni... Upamo, da bo vodstvo SŽ - kot obljubljala - odslej javnost res obveščalo pravočasno in na osnovi dejanskih ter preverjenih podatkov. Napak si ob ponovnem razpisu ne bi smelo več privoščiti.

Minuli mesec sta torej obeležila opisana dogodka; prvi je bil bolj spodbuden kot drugi, ki je povzročil skorajda aferaško vzdusje. Do konca leta ostaja samo še poldrugi mesec. Kateri dogodki bodo določali bero iztekajočega se leta?

STO

Z NOVO ORGANIZACIJO V BOLJŠI JUTRI

V petek, 28. oktobra, je bil pri Dularju na Selah seminar o prestrukturiranju STO za vso vodilno strukturo STO in Iuene.

Današnji čas in gospodarske razmere zahtevajo korenit zasuk v miselnosti in obnašanju vsakega "tekmovalca" v tržni tekmi. Konkurenčnost, prilagodljivost, kakovost in racionalnost proizvodnje niso več pojmi, s katerimi bi se hvalili, ampak so "startnina" za nastop v tržni tekmi. Tam pa se je treba potem izkazati še z drugo prednostjo pred ostalimi tekmeči: najnižjo ceno, nadpovprečno kakovostjo, hitrejšimi dobavami, boljšimi tehnološkimi rešitvami itd.

Da pa se to lahko doseže, se je treba prilagoditi predvsem z notranjo preobrazbo v vseh celicah podjetja, tako miselno kot pri delu.

Osnovni pogoj za uspešnost je, da vsi "vpreženi v isti voz" vlečejo po svojih močeh v isto smer - nihče se ne sme pustiti vleči ali se, bogne daj, "obešati na voz".

Podjetje, ki se ne bo prilagodilo sedanjim razmeram in se temu ustrezno organiziralo in obnašalo, nima prihodnosti. To ni modna muha, ampak so pravila igre v sedanjem tržnem gospodarstvu.

Da bi vodilno strukturo seznanili s stanjem v STO, najnovejšimi smermi sodobnega organiziranja proizvodnje in tržnega obnašanja, je bil organiziran ta seminar.

V uvodnem delu je direktor STO dipl. inž. Marjan Senica seznanil navzoče o namenu seminarja, razvoju obratov STO v zadnjem desetletju, potencialih in primerjalnih prednostih STO za tržni nastop. Poudaril je, da dileme o potrebnih spremembi ni: če je ne bo, ne bomo preživeli. Zato je treba spremeniti miselnost, obnašanje in organizacijo z namenom, da se prilagodimo zahtevam tržišča. To pa lahko dosežemo le s skupno preobrazbo in s skupnimi močmi.

G. Bucherle in g. Weidner iz UBM - München sta predstavila analizo stanja in gibanja posameznih panog v kovinsko - predelovalni industriji. Trendi kažejo perspektivo na področju ekologije in avtomobilske industrije. Uspešnejši bodo tisti, ki bodo prodajali več

znanja, vgrajenega v izdelke višjega cenovnega razreda.

Predlagala sta, da bi izdelali poglobljeno analizo, izbrali nekaj najboljših izdelkov, jih potem razvili in tržili sami ali v strateški povezavi s partnerji.

STO ima takšne osnove in sposobnosti, da lahko ne samo preživi, ampak tudi izboljša svoj položaj.

G. Ferstl je predaval o "reinženiringu". To je preobrazba miselnosti in oblikovanje organizacije, prilagojene sodobnim tržnim razmeram. Taka organizacija je zgrajena po določenih načelih, ki so drugačna od prejšnjih, večinoma linijskih oblik. Osnovno načelo je timsko delo za isti cilj. To je v končni meri izboljšati konkurenčnost z znižanjem stroškov, povečanjem storilnosti, večjo fleksibilnostjo, skrajšanjem izdelovalnih časov, prilagajanjem trgu itd. Sodobna organizacija ni več strogo centralizirana, sloni na boljšem medsebojnem sodelovanju in skupni odgovornosti.

Treba se je prilagoditi razmeram, ki jih poganjajo tri gonilne sile; kupci, konkurenca in spremembe. Zato morajo biti spremembe korenite in s končnim ciljem: zadovoljiti kupce ob najboljšem učinku (ustvarjenem dobičku). Novo organizacijo pa lahko uvedemo le sami, nihče nam je ne more vsaditi od zunaj.

Predavanjem je sledila razprava, ki se je nanašala na konkretna in načelna vprašanja.

Udeleženci seminarja so dobili pisno gradivo za nadaljnjo uporabo in pomoč pri pripravi predlogov, kako uresničiti projekt prestrukturiranja družbe STO Ravne.

Matej Smrtnik, dipl. inž.

S T R O J I

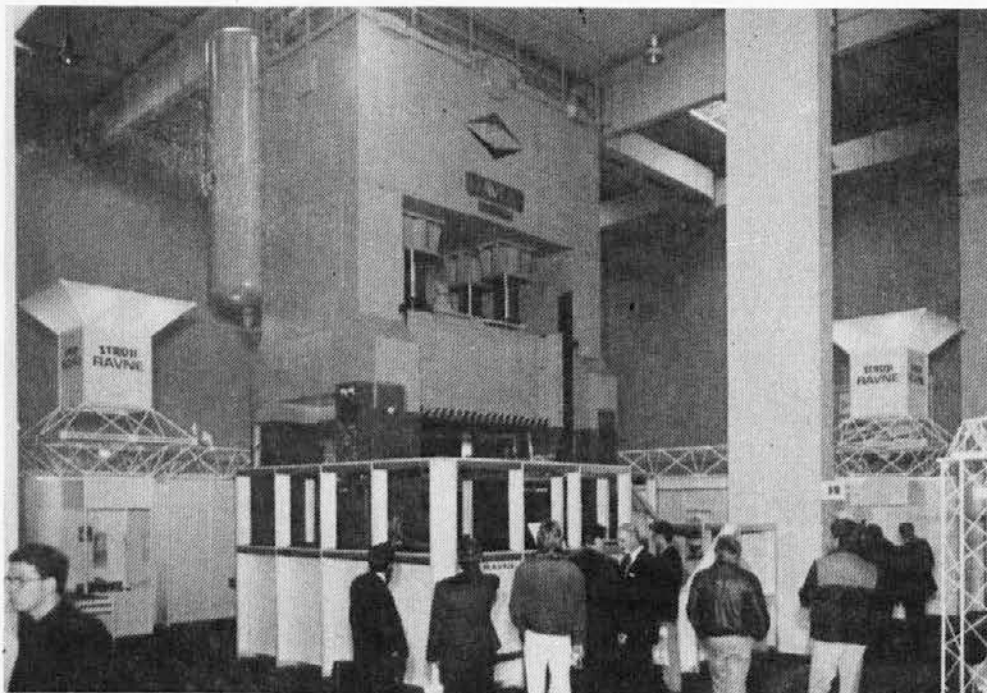
USPEŠNA PREDSTAVITEV
NA SEJMU BLECH V HANNOVRU

Na sejmu proizvajalcev opreme za obdelavo pločevine Euro- BLECH 94 v Hannoveru, bil je od 18. do 22. oktobra, so se Stroj Ravne, d.o.o. predstavili z veliko stiskalnico S4 1000 F. Zaradi njene velikosti in brezhibnega delovanja so z njo vzbudili veliko pozornost med možnimi kupci in pri konkurenci, zato lahko ocenimo, da je bila predstavitev na tem svetovno znanem sejmu upravičena in uspešna. Več o sodelovanju na sejmu je povedal direktor Komerciale Stroj inž. Miran Rebernik.

"Lani smo se na sejmu EMO v Hannoveru predstavili z našo stiskalnico UHS 500 in po predstavitvi doživeli dober odziv kupcev, zato smo se že tedaj odločili, da se udeležimo tudi letošnjega sejma Blech, ki je še bolj specializiran za preoblikovalne stroje, kakršne izdelujemo v Strojih. Odločitev je bila še toliko lažja, ker smo imeli stiskalnice, ki smo jo želeli razstavljati, že prodano. Razstavili smo 4. stiskalnice iz paketa osmih, ki jih delamo za ameriško firmo Dana Corporation, seveda v dogovoru s kupcem. Postavili smo jo v tednu dni, drugi teden je bila na sejmu, v naslednjih dneh smo jo demontirali in poslali naprej v Ameriko, kamor naj bi prispela okoli 20. novembra.

V ekonomiji ni formule za izračun učinka predstavitvene dejavnosti. Naši vtisi s sejma so dobri. Toda vse stike, ki smo jih vzpostavili tam, moramo negovati naprej.

S to stiskalnico smo šli v Hannover, ker smo se želeli z njo predstaviti evropski in drugi avtomobilski industriji. Predvsem smo se ozirali na evropsko, saj nas zdaj v Ameriki bolj poznajo kot na

naši celini. Pozornost smo vzbudili z velikostjo stiskalnice, saj je bil naš eksponat največji na sejmu in se je že razširil slogan: Najmanjša država - največja stiskalnica. Imeli pa smo tudi lepo urejen razstveni prostor.

Osnovni namen predstavitve smo dosegli, saj smo se sestali z glavnimi možnimi kupci, predstavniki velikih avtomobilskih tovarn, kot sta Audi in BMW, pa tudi z drugimi, že prve dni po sejmu pa smo dobili več kot 40 povpraševanj, na katera bomo odgovorili s ponudbami. Stikov nismo vzpostavili le s predstavniki evropskih tovarn, temveč tudi s posredniki in predstavniki iz Japonske, Indonezije, Koreje, Indije, Kanade in drugod.

V 80 odstotkih smo se pogovarjali s končnimi uporabniki strojev, kar je nadvse pomembno, saj smo zvedeli, kakšne so njihove potrebe in želje, mi pa smo jim tudi lahko strokovno svetovali.

Tretji del dejavnosti na

sejmu, kar je presenečenje, so bili naši stiki s konkurenco. Imeli smo resne pogovore z ameriško firmo Minster, ki izdeluje hitrohodne stiskalnice in jih uspešno prodaja na ameriškem tržišču. Zainteresirani so za poslovno sodelovanje z nami. Ljubeje namreč podjetje, ki bi za njih izdelovalo stiskalnice za evropsko tržišče. V tej tovarni naj bi tudi izdelovali nadomestne dele in prevzeli servisiranje njihovih strojev, prodanih na evropsko tržišče. Če bi se z njimi dogovorili za sodelovanje, bi potem lahko mi v Ameriki uporabljali njihovo dobro organizirano prodajno mrežo za stiskalnice, ki niso v njihovem proizvodnem programu, to so stiskalnice nad 800 ton.

Predstavniki firme Minster nas bodo obiskali v novembru in tedaj se bomo o sodelovanju še bolj določno dogovorili.

Na sejmu v Hannoveru se je pokazalo, da se lahko kosamo s svetovno konku-

renco v proizvodnji mehan-skih stiskalnic, predvsem z njihovo kakovostjo in zanesljivostjo. To potrjuje veliko zanimanje možnih kupcev, ki so nam dali vse priznanje.

Zdaj je na nas, da njihovega mnenja o nas ne pokvarimo. Skušali bomo skleniti čim več pogodb, saj nam naše zmogljivosti to dopuščajo in znanje imamo.

Tudi naša ostala ponudba na sejmu - razstavili smo več vrst valjev in nekaj nožev - je bila dobro sprejeta in torej smotna. Za oboje so se zanimali razstavljalci, ki vgrajujejo ta orodja v stroje.

Ne glede na to, kakšni bodo končni rezultati naše letošnje predstavitve v Hannoveru, smo se v Strojih odločili, da sejemske dejavnosti v prihodnje ne bomo opustili. Dogovarjamo se, da bomo prihodnje leto sodelovali na sejmu Metal Forming v Chicagu."

Mojca Potočnik

USPEŠEN OBISK V AMERIKI

Konec septembra so bili v ZDA trije predstavniki Metala - poleg direktorja podjetja še direktorja Financ in Komerciale.

Obiskali so grosiste, ki jim prek podjetja Kopo International prodajajo nerjavne palice. Metal naj bi mesečno ameriškim kupcem prodal 200 ton teh izdelkov.

Naloga direktorjev je bila težavna: prepričati kupce, da pristanejo na višje cene. Le-te so nujne, saj se je cena surovin (predvsem niklja) zvišala, hkrati pa je padla vrednost dolarja. Največji kupec Southstar bo tako za izdelke, z dobavo katerih Metal že zamuja, plačal 6 odst. več. Za nerjavne palice, ki jih bo to ameriško grosistično podjetje prejelo v zadnjem četrtletju, bo Metal dobil 11 odst. več kot sedaj, medtem ko bo za naročila v začetku prihodnjega leta iztržil petino več kot doslej.

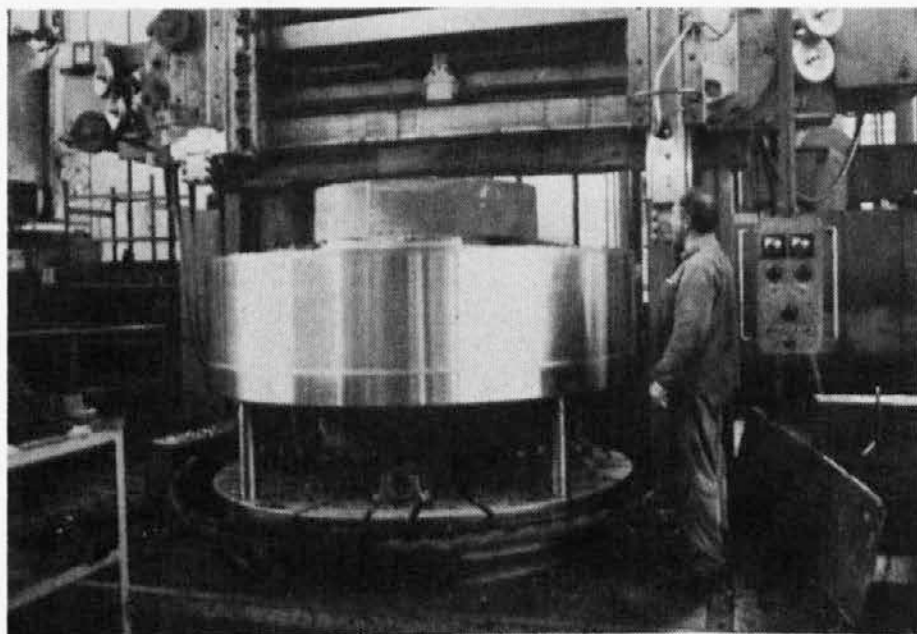
Pogajanja o višjih cenah z drugimi grosisti še trajajo.

Z višjimi cenami za nerjavne palice pa v Metalu še vedno niso zadovoljni, je povedal direktor Stanko Petovar, dipl. inž. Čeprav je bila podražitev zaradi dražjega niklja nujna, pa cene še ne pokrivajo stroškov proizvodnje. Kljub nekaterim ukrepom je "izplen" še vedno preskromen. Le z doslednim upoštevanjem tehnološke discipline in zniževanjem stroškov bo proizvodnja lahko normalno potekala.

V podjetju Panda so se Metalovi predstavniki pogovarjali o možnosti prodaje nikljevih zlitin. Tovrstna proizvodnja bi sicer omogočila delo specialni jeklarni, vendar pa bi zahtevala veliko kapitala za usvajanje tehnologije in ameriškega trga. Odločitev o sodelovanju bo znana kmalu.

V podjetju Kopo International, ki je del zunanjetrgovinske mreže SZ, so se direktorji Metala, predvsem finančni, pogovarjali o neposrednem sodelovanju (mimo koncerna) in o izrabi posojila, ki ga je Metal dobil prek Banke LBS. Odplačuje ga namreč z izvozom nerjavnih palic.

A. Č.

Že kakih 15 let prihaja Ludvik Krivec k temu stroju in iz primežev, ki jih uravnava njegova skrbna roka, prihajajo natančno obdelani veliki ekscentri, zobniki, vztrajniki, ležajna ohišja, ojnice in drugi deli za stiskalnice.

Rad prihaja na delo, pri stroju je napol doma. Različne čase je že preživel ob njem, dobre in slabe, toda od vsega najhuje mu je bilo, ko ni bilo dela in je, namesto da bi hodil na šiht, moral ostajati doma na čakanju.

Tako čuti vsak delavec: Najhuje je, če ni dela. Hudo je tudi, če ni (dovolj) denarja, toda veš: Če je delo, mora priti tudi denar.

M.P.

OSKRBA Z ENERGIJO V SEPTEMBRU

V septembru sta bili dobava in oskrba porabnikov s primarnimi energenti v redu. Nekaj krajših motenj je nastalo pri proizvodnji in oskrbi s sekundarnimi energenti, in sicer: v dneh od 23. do 26. 9. je bila motena oskrba s komprimiranim zrakom zaradi okvare na delovanju varnostne zaščitne transformatorja v kisikarni. Zaradi izpadov el. toka je bila nekoliko motena tudi oskrba s kisikom in tehničnim dušikom.

Na omrežju higienske tople vode pa je prišlo do netesnosti. Zaradi sanacije teh okvar je bila v tem času motena oskrba za kovačnico in halo TSD.

V dopoldanskih urah 27. 9. porabniki niso mogli uporabljati čistega zemeljskega plina zaradi vgrajevanja merilnika pretoka (števec) v glavni plinovod $p = 4$ bare pri merilno regulacijski postaji.

V septembru smo zbrali 38,5 m³ emulzije in iz nje pridobili 4.000 kg olja za sežig. Skupno smo zbrali 7.300 kg odpadnih olj, in sicer poleg olja, pridobljenega s cepitvenjem emulzije, še 3.300 kg od družb železarne.

Tudi v tem mesecu smo poleg nabave in oskrbe porabnikov z energenti opravljali še načrtovane preventivne preglede na energetske omrežju in napravah.

V kovačnici smo končali strojno energetske instalacije pri predelavi KP 7 z mazuta na plinsko mešanico zemeljski plin - zrak ter energetske instalacije na novi hladilni peči, ki bo namenjena za kontrolirano ohlajanje kovaških odkovkov.

Za vakuum II pa smo pričeli montirati nov parovod NO 100, s čimer bomo lažje dosegali potrebne parametre pare za potrebe vakuumske ponovne peči.

Na vročevodnem kotlu II smo dokončali zamenjavo ekranskih cevi, republiški inšpektor parnih kotlov pa je opravil inšpekcijski pregled.

Sproti smo odpravljali vse okvare, ki so nastajale na energetske omrežju ali napravah.

Opravili smo tudi pregled in pripravo omrežja centralne kurjave in podpostaj za novo kurilno sezono.

Ferdinand Kotnik, inž.

NOŽI

INVESTICIJE ZA BOLJŠO STORILNOST

Kljub zastarelemu strojnemu parku so v družbi Noži zadnji dve leti precej povečali storilnost, kar so dosegli predvsem z večjo delovno disciplino. Glede na to, da večino izdelkov izvažajo, pa je sedanja storilnost še prenizka. Če bodo hoteli ostati konkurenčni drugim izdelovalcem nožev, jo bodo morali bistveno povečati, to pa je mogoče, razen z boljšo organizacijo dela, le s posodobitvijo strojne opreme.

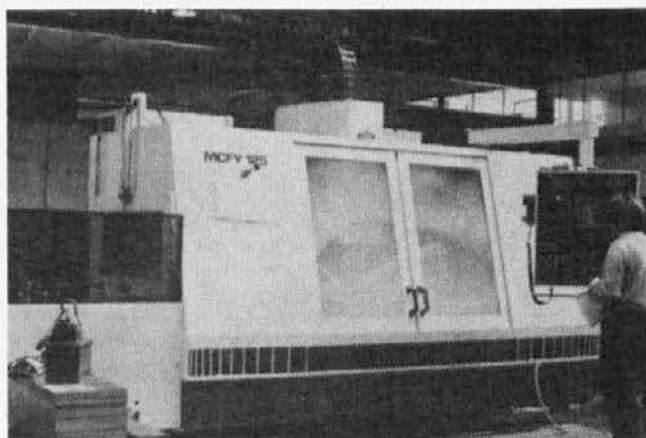
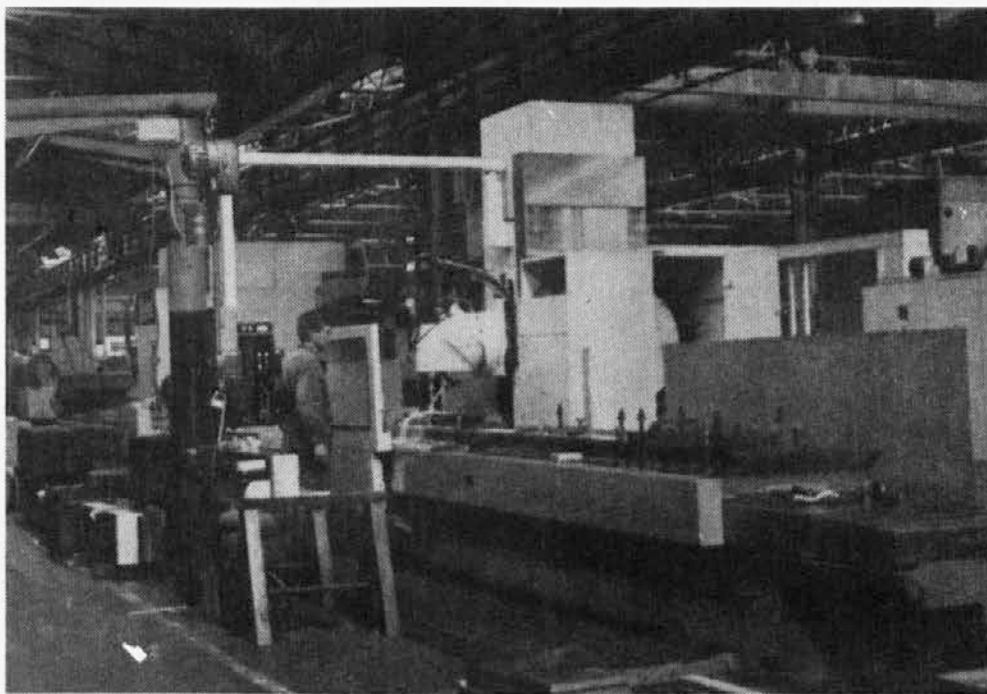
Kakor je povedal vodja proizvodnje dipl. inž. Darko Ravlan, so se v Nožih odločili za postopno obnavljanje strojnega parka. Letos so dobili v obdelavi tri nove stroje.

• Največja investicija je bil nakup **vrtno-rezkalnega stroja ESQ 80 CNC** z gabaritom 800 x 5000 mm. Kupili so ga kot nadomestilo za revolverski rezkalni stroj Kolp, ki trenutno še dela, vendar je že močno dotrajan. Novi stroj omogoča obdelavo v navpični in vodoravni smeri ter z vrtenjem glave 144 različnih pozicij v razdalji 2,5 stopinje.

Stroj je opremljen s sodobno Heidenhainejevo elektroniko TNC 415. Kupili so ga za obdelavo daljših nožev, dolgih do 5 m, pri češki firmi TOZ Kurim. Z njim so začeli delati letošnjo pomlad in prvi rezultati kažejo, da je bila investicija upravičena in izbira stroja pravilna. Pomembno je, da so se skrajšali dodatni - pripravi in zaključni časi, saj je mogoče pri enem vpetju opraviti več delovnih postopkov, na stroju pa je tudi magazin s 24 delovnimi orodji.

• Drugi, podoben stroj za proizvodnjo nožev, dolgih do 1250 mm, ima oznako **MCFV 125**. Kupili so ga pri istem proizvajalcu kot prvega in ima enako, Heidenhainejevo elektroniko TNC 407, njegovo delovno območje je 580 x 1250 mm. Stroj ima paletni sistem, dela z dvema paletama in omogoča delo 24 ur na dan, če je prav krmiljen. Večjo storilnost na tem stroju bi dosegli, ko bi imeli zanj ustrezno orodje, vendar je za nakup zmanjkalo denarja. Na stroju sta vgrajena dva magazina s po 16 orodji, kar prav tako pomeni precejšnjo racionalizacijo dela.

• Nekoliko manjša, čeprav

ne nepomembna investicija, je bil nakup **tračne žage Kasto**, ki omogoča razrez na gotovo dimenzijo z avtomatskim pomikom in lahko dela tudi brez delavca. Da bi zadovoljili potrebe proizvodnje, bi morali kupiti še eno podobno žago.

V Nožih se pripravljajo še

na nakup rezkalnega stroja za izdelavo gredic in za spremembo tehnoloških postopkov pri predpripravi nožev in proizvodnjo compounda. Zaradi modernizacije tehnoloških postopkov bo potrebna tudi investicija v toplotno obdelavo.

Razen proizvodnih zmogljivosti v Nožih izboljšujejo tudi pripravo proizvodnega procesa. Tako so z **lastno ekipo strokovnjakov, vodi jo Ivan Miklavžina**, razvili računalniško konstruiranje s sistemom **mastercam**. Sistem so povezali z računalniškim programom avtocad 12, ustvarili pa so tudi že povezavo s proizvodnjo, tako da podatke za krmiljenje vnašajo neposredno v krmilnik stroja.

Vse, kar so naredili, je poudaril dipl. inž. Darko Ravlan, je nastalo brez dodatnih materialnih spodbud, ob veliki zavzetosti in dobrem sodelovanju celotne ekipe. Tudi njihovo prizadevanje pa je prispevalo k večji storilnosti v družbi Noži.

Mojca Potočnik

BIRO ZA VARNOST PRI DELU

STROKOVNO USPOSABLJANJE

MEDICINSKIH SESTER IN GASILCEV-REŠEVALCEV V ŽELEZARNI RAVNE

Proizvodne družbe v Železarni Ravne imajo s pogodbo z Birojem za varstvo pri delu (BVD-RAVNE, d.o.o.) zagotovljeno strokovno prvo pomoč v primeru poškodb na delu ali nenadnih obolenj zaposlenih.

V letošnjem letu, od januarja do konca septembra, je na postaji prve pomoči iskalo prvo pomoč 7.050 delavcev, pri katerih smo opravili 10.910 različnih zdravstvenih storitev. Od teh smo zaradi poškodb na delu napotili v Zdravstveni dom Ravne kar 281 delavcev. Z rešilnim vozilom gasilske službe smo prepeljali 65 delavcev. Posebnih intervencij in reševanj na samih delovnih mestih je bilo 19.

Zaradi nenadnih obolenj smo v Zdravstveni dom Ravne napotili 91 delavcev, z reševalnim vozilom smo jih prepeljali 43, od katerih smo morali prvo pomoč nuditi neposredno na delovnem mestu 9 delavcem.

Zaradi tega smo v programu strokovnega usposabljanja zaposlenih na postaji prve pomoči namenili posebno pozornost ravno nudenju prve pomoči ob resnih poškodbah na delu.

Ker pri intervencijah v primeru poškodbe na delu ne sodelujemo sami, ampak vedno skupaj z gasilci - reševalci, smo tečaj organizirali za obe skupini hkrati. Zavedamo se namreč, da le

POTREBOVALI BI NOV REŠILNI AVTO

Ta, ki ga - zgolj na območju železarne, izjemoma pa tudi za prevoze v bolnico - uporabljajo gasilci, je star že 12 let.

Kakšne bodo posledice, če dotrajano vozilo odpove?

"Če bo prevoze prevzela zunanja reševalna služba, se bo čas prihoda reševalnega vozila na mesto nesreče gotovo podaljšal. Gasilci so sedaj pri posredovanju že v minuti. Ker so tudi reševalci, mu lahko takoj nudijo prvo strokovno pomoč. V avtu je tudi oprema (škripčevje, nosila ipd.), ki jo (morebiti) potrebujejo pri reševanju oziroma nudenju prve pomoči. Postaja PP in gasilci - reševalci so sedaj usklajena ekipa", je povedal Benjamin Kotnik, v.d. direktorja Gasilski zavod Ravne.

Na dopis, namenjen nakupu novega rešilnega avtomobila, ki so ga že septembra poslali direktorju železarskih družb, pa gasilci niso dobili uradnega odgovora.

A.Č.

poseben tečaj prve pomoči. Tečaj je vodila dr. Francka Šmid-Borovnik. Medicinske sestre in gasilce reševalce je seznanila s teorijo postopkov nujenja prve pomoči. Posebno pozornost je namenila pravilnosti oživljanja z umetnim dihanjem na posebnem simulatorju.

Z uspešno opravljenim tečajem strokovnih delavcev v Železarni Ravne za intervencijo in nudenje prve pomoči v primerih poškodb in nenadnih obolenj dvigujemo raven zdravstvenega varstva zaposlenih delavcev.

Vsekakor pa mora postati naš skupni cilj, da z ustreznim delom, ravnanjem v skladu z navodili za varno delo in z upoštevanjem varstvenih ukrepov preprečujemo možnosti nastanka poškodb na delu.

Mirko Vošner, dipl. inž.

OŽIVLJANJE

KARDIOPULMONALNA OZ.

KARDIORESPIRATORNA REANIMACIJA

Obstoj in delovanje človeškega organizma sta neločljivo povezana s kisikom. Ob zastoju dihanja telo preneha sprejemati kisik, zaloge v telesu pa hitro dogorevajo v presnovi.

Po zastoju dihanja imamo zelo malo časa za uspešno oživljanje. Začeti moramo takoj brez oklevanja, kajti če je od zastoja dihanja preteklo 8 do 10 minut ali celo več, pomeni to za celice možganske skorje dokončen propad.

Pri oživljanju se strogo držimo zaporedja ABC programa oživljanja.

Za dovajanje kisika možganom so pomembni trije dejavniki:

A: Dihalne poti (Airway) morajo biti proste, tako da kisik lahko vstopi v telo.

Poškodovancu odstranimo iz ust vsako vidno oviro, vključno z razbito ali premaknjeno zobno protezo. Z nagibom glave nazaj in dvigom brade sprostimo dihalne poti (PAZI pri sumu na poškodbo vratnega dela hrbtenice!).

B: Dihanje (Breathing) je pomembno zato, da kisik v pljučih preide v krvni obtok.

Ko smo sprostili dihalne poti, poškodovancu s palcem in kazalcem stisnemo nosnice, globoko vdihnemo in s svojimi ustnicami objamemo poškodovančeva usta in najprej naredimo dva dolga vpiha.

Nato si prizadevamo, da vpihujemo 10 vpihov na minuto. Preverimo utrip, če je pacientu zastalo srce (ne zaznamo utripa), preidemo na točko C.

C: Kroženje krvi po telesu (Circulation) je nujno zaradi dovajanja kisika v vsa tkiva, tudi v možgane. Krvni obtok spodbudimo z zunanjo masažo srca. Poškodovanec naj leži na trdi podlagi. Sklonimo se nad poškodovanca ter z ztegnjenimi rokami pritiskamo pravokotno na spodnjo tretjino prsnice, ki jo moramo vtisniti za 4-5 cm. Stiske ponavljamo približno 80 do 100-krat v minuti. Pred začetkom umetne cirkulacije napravimo prekordialni udarec (v primeru fibrilacije bi udarec na prsnico povzročil manjši električni dražljaj, ki povzroči spontano srčno akcijo) samo v primeru, če smo ob poškodovancu v trenutku zastoja srca, sicer prekordialnega udarca ne izvajamo.

Kadar oživljamo sami, izvajamo umetno dihanje in umetno cirkulacijo v razmerju 2:15, dva reševalca pa v razmerju 1:5.

Pri otrocih reanimiramo v razmerju: 1 vdih (usta na usta in nos) in 5 pritiskov (pri dojenčkih s prsti, od 100 do 120-krat na minuto, pri malih otrocih pa do 100-krat v minuti).

Milena Jelen
Postaja prve pomoči

MENJALNI VOZIČEK MP 7000

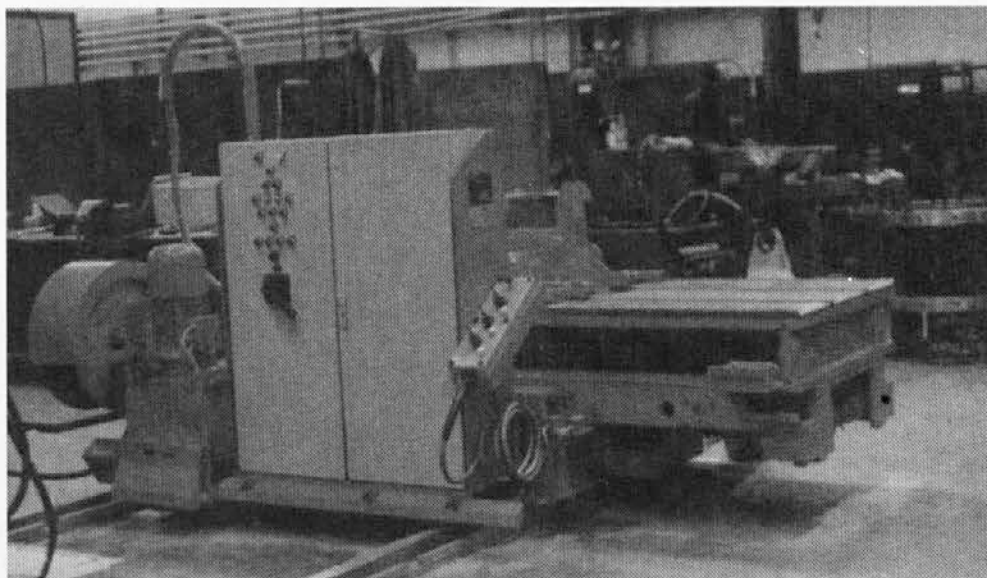
Konec septembra so v STO izročili naročniku - firmi CPS iz Ljubljane - oziroma kupcu - firmi Eumuco iz Nemčije voziček za menjavo orodja na 7000-tonski stiskalnici. Voziček so po končanem prevzemu odpeljali naravnost v Ameriko in ga vključili v montažno linijo Fordove avtomobilске tovarne.

Kot je dejal vodja projekta dipl. inž. Miran Poplazi, so izdelke enake zahtevnostne stopnje v STO že delali, pri tem vozičku pa so imeli težave zaradi nepopolne dokumentacije in zaradi nedorečenih zahtev kupca, saj je določene želje in zahteve, kako naj bodo deli razvrščeni, izrazil šele ob prvem prevzemu. Zaradi tega so morali že gotovo napravo precej spreminjati, s čimer so imeli veliko dela monterji in drugi delavci TSD, ki so bili odgovorni za strojni del, ter delavci podjetja Eltes, ki so vgrajevali električno opremo. Nazadnje so imeli težave še z dostavljenimi barvami.

Vsi, ki so pri izdelavi vozička sodelovali, so se zelo potrudili, delali so tudi ob sobotah in nedeljah, tako da je bil izdelek narejen po želji kupca in končan v dogovorjenem roku.

O plačilu za dodatno opravljeno delo se še dogovarjajo.

M.P.

omogočili le manjšemu številu vabljenih predavateljev, tudi iz tujine, in mladim raziskovalcem iz vseh strok. Drugi avtorji so svoje prispevke predstavili v posterski obliki. Po posvetovanju bo izšel tudi zbornik s strokovnimi in znanstvenimi članki vseh sodelujočih.

Udeleženci posveta so lahko v treh dneh prisluhnili 56 referatom z različnih področij (vakuumška tehnika in tanke plasti, kovinski materiali, polimeri, keramika, steklo, ognjevarna gradiva itd.), od katerih je večina rezultat dela raziskovalnih skupin. V posterski sekciji so avtorji (večinoma timi) predstavili kar 107 tem.

Iz Metala se je letošnjega posveta udeležilo le nekaj strokovnjakov. V posterski sekciji pa so sodelovali:

- mag. Franc Uranc in dr. Ferdo Grešovnik s prispevkom Vpliv karbidov na obrabno obstojnost orodnih in hitroreznih jekel - skupaj z J. Vižintinom in E. Tomšičem s Fakultete za strojništvo
- dipl. inž. Ivan Kos in dipl. inž. Branislav Keček s prispevkom Primerjava izdelave tankih žic z vlečenjem in mikrovaljanjem pri povišanih temperaturah - skupaj z B. Arzenškom in D. Kmetičem z IMT Ljubljana
- mag. Irena Zakrajšek s prispevkom Korozijska obstojnost jeklene litine s povečano vsebnostjo Si - skupaj z B. Godcem, IMK Ljubljana in L. Vehovarjem, IMT Ljubljana
- dipl. inž. Gabrijela Rodošek in mag. Tatjana Večko - Pirtovšek s prispevkom Pregled standardov za ocenjevanje nekovinskih vključkov - skupaj z L. Koscem s FNT.

Dipl. inž. Branislav Keček iz Jeklovleka je o posvetovanju povedal: "Posvetovanja so bila včasih bolj metalurško obarvana, sedaj pa so v ospredju prispevki z drugih področij, predvsem o keramiki, vakuumu. Kot referenti nastopajo v glavnem univerzitetni profesorji in mladi raziskovalci, manj pa strokovnjaki iz proizvodnih podjetij. Žalostno je, da se v Metalu na ta posvet ne pripravljamo bolj organizirano. Na njem bi lahko predstavili rezultate naših raziskav, ki bi bili nedvomno zanimivi za vse udeležence. Sedaj pa je predvsem od vsakega posameznika odvisno, ali bo pripravil prispevek za posvet. Zato smo tudi metalurgi sami krivi, da se del srečanja, namenjen metalurškim temam, krči."

Na potezi je torej oddelek za Razvoj in raziskave. Verjamemo, da bo prihodnje leto v Portorožu med avtorji prispevkov še več naših strokovnjakov.

A.Č.

POSVETOVANJE METALURGOV V PORTOROŽU

Od 5. do 7. oktobra 1994 je v Portorožu potekalo tradicionalno srečanje metalurgov; tokrat je združevalo 45. Posvetovanje o metalurgiji in kovinskih gradivih, 2. Posvetovanje o materialih in 14. Slovensko vakuumsko posvetovanje. Pripravili so ga Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, Inštitut Jožef Stefan, Kemijski inštitut, Slovensko društvo za materiale, Slovensko kemijsko društvo: Sekciji za keramiko in polimere ter Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije. Pokrovitelja strokovnega srečanja sta bila Ministrstvo za znanost in tehnologijo Slovenije ter koncern Slovenske železarnice.

Kot je v gradivu zapisal član znanstvenega in organizacijskega odbora France Vodopivec z IMT Ljubljana, se "po zgledu bolj razvitih okolij tudi v Sloveniji postopoma združujemo vsi, ki delamo na materialih in zanje pomembnih tehnologijah, da bi bil naš glas bolj odmeven v domačem in mednarodnem okolju in bolj upoštevan, materiali pa dobili težo, enakovredno tisti v razvitih okoljih."

Organizatorji posveta so prejeli veliko prijav udeležencev, ki so želeli predstaviti svoje raziskovalne dosežke. Zaradi omejenega časa in prostora so lahko govorne predstavitve

STANDARDI IN ZNANJE SO POMEMBNI ZA VSAKO PROIZVODNJO

Ob svetovnem dnevu standardizacije (World Standards Day), 14. oktobru, sta strokovna delavca Službe za standardizacijo in dokumentacijo (deluje v okviru Jeklolivarne) **Stefka Cegovnik in Jožef Petrovič** obiskala Centralno tehnično knjižnico v Ljubljani. Povod za ogled posameznih oddelkov knjižnice je bila tudi nedavna preselitev v nove prostore.

"Po ogledu njihovih lepih prostorov, sodobne opreme in bogate založenosti s strokovno literaturo in standardi šele ugotovimo, kako je v današnjem času tovrstna dejavnost pomembna," je po obisku v Ljubljani dejal **Jožef Petrovič**. "Pri nas v železarni namreč nimaš tega občutka. Službo za standardizacijo in njeno dejavnost so skrčili na minimum, s strokovno knjižnico vred so jo priključili k Jeklolivarni, njena dejavnost pa je namenjena vsem železarskim družbam, tako metalurškim kot kovinsko-predelovalnim. Naša služba skrbi za nabavo mednarodnih in nacionalnih standardov ter za njihovo dopolnjevanje na področju metalurgije, strojništva, elektrotehnike in lesarstva. Največ imamo nemških standardov DIN, kajti nemške norme so imele v preteklosti precejšnjo mednarodno veljavo, saj so natančne, z ozkimi tolerancami. Imamo tudi ameriške standarde ASTM, italijanske UNI, ruske GOST. Največ se uporabljajo standardi ISO, EN (evropski standardi) in DIN. V naši standardoteki je tudi celotna zbirka nekdanjih jugoslovanskih standardov (JUS), ki pa so zdaj že zastareli, čeprav jih še precej uporabljajo, saj slovenskih še ni.

Obstajajo tudi tovarniški standardi (TS), ki so pomembni pri notranjih,

medsebojnih dobavah med obrati oziroma sedanjimi družbami. Izdelovati smo jih začeli pred leti in so precej pripomogli, da so bili avditii tujih presojevalcev uspešni. Zdaj se vse to razbija in devlje v nič, kar nikakor ni prav.

V Ljubljani sva se s sodelavko prepirčala, kako v strokovnem svetu cenijo urejenost poslovanja in predpise, ki jo omogočajo. Centralna tehnična knjižnica ima nove prostore na Trgu revolucije 3. Vsi oddelki knjižnice so bogato založeni, izposoja literature je računalniško vodena, v sklopu knjižnice pa ima velik pomen tudi standardoteka.

S CTK naša služba že dolgo uspešno sodeluje, le v zadnjem času smo imeli nekaj težav, ker nekaterih tujih standardov nismo mogli dobiti v doglednem roku. Vendar nam

je ravnatelj dr. Žaucer zagotovil, da bodo odslej (po preselitvi) take probleme reševali sproti.

S sodelavko sva si še posebej ogledala računalniško bazo podatkov CD ROM PERINORM.

Baza razpolaga z vsemi najpomembnejšimi mednarodnimi in nacionalnimi standardi, vse spremembe in dopolnitve pa vanjo vnašajo vsak mesec sproti.

Ko bi bilo v Železarni Ravne dovolj interesa, bi se v sistem Perinorm že pred leti vključila tudi naša služba. Žal tega nismo storili, zdaj pa imamo zaradi tega stroške s kupovanjem katalogov in standardov v tiskani obliki, ki so vse dražji, pa še težko je priti do njih.

Z vodstvom CTK smo se pogovarjali o pomenu specialnih knjižnic, med katere sodi tudi naša. Ugotovili smo, da je strokovna knjižnica v

Železarni Ravne bogata zakladnica tujega in domačega znanja, saj vsebuje med drugim tudi številne diplomske naloge in strokovne raziskave domačih strokovnjakov, ker pa vodstva novih družb ne skrbijo za dopolnjevanje strokovnega gradiva, vse bolj izgublja pomen, to pa predstavlja veliko škodo za napredek in razvoj znanja na Ravnah."

Po vsem zapisanem sodeč letošnji 14. oktober za zaposlene v službi Standardizacija in dokumentacija ni bil praznik, dobili pa so priložnost spoznati, kaj ta dejavnost v Sloveniji in svetu pomeni.

Mi s tem zapisom dajemo priložnost za razmislek vsem odgovornim: Ali podpirati tehnološko in drugo strokovno znanje na Ravnah ali pa ga - z neposlusom - zatreti.

Mojca Potočnik

NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

- Andrijić, Z.: Astrološki slovar. - Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994
 Ballhausen, I.: Otroška duša je ranljiva. - Ljubljana: Kres, 1994
 Blatnik, A.: Labirinti iz papirja. - Ljubljana: Literarno umetniško društvo, 1994
 Čačinovič, R.: Slovensko bivanje sveta: razvoj in praksa diplomacije. - Ljubljana: Enotnost, 1994
 Djokić, D.: Licitacija kot način javne prodaje. - Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1994
 Dokumenti slovenstva. - Ljubljana: Cankarjeva založba, 1994
 Dvanajst velikih Slovencev. - Ljubljana: Mihelač, 1994
 Fink, G.: Sanje: simbolna govorica sanjskega sveta. - Ljubljana: DZS, 1994
 Franetovič, P.: Magnetna terapija - življenje brez bolečin. - Ljubljana: Brumik, 1993
 Guertler, H.: Joj, šola! : resnost življenja? - Ljubljana: Kres, 1994
 Jamnik, T.: Knjižna vzgoja. - Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1994
 Janulewicz, M.: Zelišča. - Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994. - (Moje vrtno rastline)
 Jeffers, S.: Čar samozavesti. - Ljubljana: Ganeš, 1994
 Kunaver, D.: Od Triglava do treh vrhov sveta. - Radovljica: Didakta, 1994
 Levine, R.: Branje z dlani. - Ljubljana: DZS, 1994
 London. - London: Dorling Kindersley Limited, 1993. - (Eyewitness Travel Guides)
 Marinko, I.: Perspektivna delovna mesta. - Ljubljana: Mladinska knjiga, 1994
 Marshall-Thomas, E.: Skrivno življenje psov. - Ljubljana: Trias WTC, 1994
 Musek, J.: Psihološki portret Slovencev. - Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1994
 Papotnik, A.: 101 izdelek iz odpadne embalaže. - Maribor: Obzorja, 1994
 Paris. - London: Dorling Kindersley Limited, 1993. - (Eyewitness Travel Guides)
 Rathbone, A.: Windows-okna-za telebane. - Ljubljana: Pasadena, 1994
 Rome. - London: Dorling Kindersley Limited, 1993. - (Eyewitness Travel Guides)
 Saksida, I.: Mladinska književnost med literarno vedo in književno didaktiko. - Maribor: Obzorja, 1994
 Schuster-Brink, C.: Otroška vprašanja ne poznajo tabujev. - Ljubljana: Kres, 1994
 Slovenska krajevna imena na avstrijskem Koroškem. - V Celovcu: Slovenski znanstveni inštitut, 1993
 Starman, D.: J. Hribar: Direktni marketing: Koncepti in metode. - Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1994
 Tryckare, T.: E. Cagner: Velika knjiga o ribolovu. - Ljubljana: DZS, 1994
 Verbič, B.: Dobrodošli med najboljšimi: pot do kakovosti v storitveni dejavnosti. - Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1994
 Žnidaršič, A.: Privatizacija ali zakonita kraja. - Postojna: Dej, 1994

Izbor: Darja Molnar

KULTURA

KONCERT OB LEBIČEVI 60-LETNICI

V prevaljski cerkvi je bil 1. oktobra koncert Lebičeve glasbe. Klemen Ramovš je z asistenti predstavil njegovo delo Od blizu in daleč - sedem podob za kljunasto flavto in asistente, prof. Primož Ramovš pa je na orglah igral improvizacije na glasbene teme Lojzeta Lebiča.

Po koncertu je bil pri Brančurniku pogovor o sodobni glasbi in ustvarjalnosti. Vodil ga je docent na muzikološkem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani Matjaž Barbo, sodelovali pa so Lojze Lebič, Primož in Klemen Ramovš ter domači glasbeniki in poslušalci koncerta.

Prof. Primovž Ramovš

Pogovor, ki je bil dobro pripravljen in voden, je dal odgovore na številna vprašanja o glasbi današnjega časa, o njenem razmerju do občinstva, o "pravi" umetniški in popularni, industrijski glasbi itd.

Ob koncu prireditve, ki je bila posvečena 60. obletnici rojstva akademika Lojzeta Lebiča (rodil se je 23. avgusta 1934 na Prevaljah), je predsednik IS občine Ravne na Koroškem dr. Matic Tasič čestital slavlencu, mu zaželel plodno in uspešno ustvarjalno pot v prihodnosti ter mu v imenu ljubiteljev glasbe izročil sliko matere z otrokom avtorja Janka Dolenca.

LIBELIČE IMAJO SVOJ GLAS

Libeliče sicer ne ležijo v Mežiški dolini, toda iz te vasi je veliko zaposlenih v družbah Železarne Ravne, zato je prav, da tudi v Fužinarju omenimo podvig - izdajo kasete z ljudskim glasbenim izročilom in knjige o preteklosti in sedanjosti tega kraja. Oboje predstavlja pomemben prispevek k oblikovanju kulturne podobe Libelič, še posebej zato, ker je izraz ljudske volje in prizadevanja.

Projekt je vodil - na pobudo

župnika Frančka Kranerja - mag. Bertej Logar z Inštituta za glasbeno etnologijo v Gradcu, ki je v Avstriji na tak način "obdelal" že šest slovenskih krajev.

Knjigo in kaseto so predstavili v Libeličah 9. oktobra. Zanimive prireditve, ki jo je vodil Bertej Logar, na njej pa so nastopali domači mešani in ženski pevski zbor, Suški pevci iz Avstrije, Zdovčevi pobi iz Koprivne ter posamezni pevci in instrumentalisti iz Libelič, so se udeležili številni domačini in gostje od drugod.

SKRB ZA KULTURNO DEDIŠČINO

Kljub temu, da povsod primanjkuje denarja, naši kulturni spomeniki, hribovske cerkvice, ki oblikujejo kulturno podobo krajine, zvečine ne propadajo. Čeprav za njihovo obnovo država in občina ne namenjata denarja, je vedno znova slišati o slovesnostih, katerih povod je zaključek obnove del pri katerem od teh svetišč.

Letošnjo jesen so se vrstile blagoslovitve od sv. Helene v Podpeci (zadnje septembrsko nedeljo) do Šmohorja v Podgori pri Kotljah (16. oktobra) in do sv. Lenarta na Platu nad Mežico (23. oktobra).

Nikjer teh prireditev ne obešajo na veliki zvon, saj so to povsod slavja ljudi, ki so pomagali pri delu ali so prispevali sredstva, da so objekte kulturne dediščine lahko obnovili in zavarovali pred propadanjem.

Dobro, da Slovenci imamo take ljudi.

KOTLJE SO PRAZNOVALE

Kakor vsako leto so v Kotljah tudi letos nadvse slovesno proslavili svoj krajevni praznik.

Začeli so že v sredo z ogledom tovarne TIO v Otiškem vrhu in z nogometno tekmo, nadaljevali v četrtek z gasilsko vajo, v petek z rokovskim večerom in v soboto s ciklokrosom. Osrednja prireditev je bila v nedeljo, 30. oktobra, ko je bila dopoldne ob 10. uri proslava pri spomeniku NOB pod lipami. Igral je Pihalni orkester ravenskih železarjev, pela sta mešani zbor Rožmarin in oktet Kotlje, slavnostni govornik je bil Mitja Šipek.

NA SREČANJU PODEŽELSKIH GLEDALIŠČ

V Mislinjski dolini je potekalo 22. in 29. oktobra 7. Linhartovo srečanje. Na njem se je zvrstilo 16 predstav, ki so jih pripravile podeželske gledališke skupine, med njimi tudi dve iz Mežiške doline.

22. oktobra je v Podgorju nastopila gledališka skupina z Leš z Mlinarjevo priredbo besedila Prežihovega Voranca Odpustki, 29. oktobra pa so Hotuljci v Podgorju igrali ljudsko burko Zmeda nad zmedo.

Mojca Potočnik

Zmeda nad zmedo - skupinska slika

ŠPORT

ATLETIKA

Na jesenskem krosu za pokale Dela v Čateških toplicah je nastopilo kar 1200 tekmovalcev. Med atleti in atletinjami iz občinske reprezentance Raven sta najboljšo ekipno uvrstitev dosegla Andrej Repanšek in Mitja Blagotinšek, in sicer 2.

Ravenčan Iztok Verdinek. V konkurenci dečkov do 16 let je bil najboljši domačin Vinko Drev, Verdinek pa je bil drugi.

Državno prvenstvo za dečke do 9 let je bilo v začetku oktobra na 14-metrski skakalnici v Dobji vasi. Nastopilo je 30 mladih smučarjev skakalcev iz 8 klubov, zmagal pa je Sašo Trpin iz Žirovnice. Naš Aleš Bricman je bil 14.

ODBOJKA

Fužinarjevi odbojkarji so dobro pričeli prvenstvo v 1. B ligi in že v uvodnih srečanjih

proti drugima ekipama Ljutomer in Šempetra, trikrat pa so bili poraženi - v Domžalah, v Radencih in v Vuzenici.

NOGOMET

S tekmo Korotana Suvel - Železničar AM Cosmos, ki bo 20. novembra, se bo za prevajalske nogometaše končal prvi del prvenstva v najvišji državni ligi. Kakšna bo uvrstitev po jesenskem delu prvenstva? Odgovor bomo seveda dobili po zadnji tekmi, toda očitno je, da je forma celotnega moštva v drugi polovici prvenstva precej nihala. Tako so bili Prevalčani v 9. kolu, denimo, gladko poraženi v Kočevju z 2:0, čeprav so pred tekmo upali na osvojitve vsaj ene točke. V 10. kolu se jim je dobesedno nasmehnila sreča, ko so v zadnjih minutah tekme doma premagali Primorje iz Ajdovščine z 2:1, nato pa prijetno presenetili v Murski Soboti, kjer so favorizirani Muri odvzeli točko (1:1). Po dveh uspešnih nastopih je znova sledilo razočaranje in poraz v 12. kolu v Ljubljani proti Vevčam Donit Filtru z 2:1. Nogometaši Korotana Suvela so bili tri kola pred koncem jesenskega dela prvenstva uvrščeni na 9. mesto z 11 točkami. V soboto, 5. novembra, so doma proti Istrabenzu iz Kopra izgubili z 0:1.

Start ravenških nogometašev v I. medobčinski ligi Maribor je bil izjemno uspešen, saj so v prvih 7 kolid zbrali kar 10 točk, toda nadaljevali niso enako dobro. V začetku oktobra so najprej visoko, s 5:1, premagali Rače v gosteh, nato doma Kozjak Radlje z 2:1, sledile pa so tri slabše predstave nogometašev Fužinarja. Razlog je bil delno v odsotnosti igralcev zaradi poškodb in kartonov, zato so Ravenčani z okrnjenim moštvom doživeli dva visoka poraza na gostovanjih. Tako so v Marjeti izgubili s 4:0, v Brunšviku s 4:2, doma pa igrali le neodločeno 0:0 proti Rošnji Loki.

Sklenjen je jesenski del prvenstva občinske lige v malem nogometu, kjer letos nastopa 12 ekip. V vodstvu so nogometaši Polene pred Diskontom Žagar, tretja je Diareja, četrti Lispo, peti Riversi itd.

KEGLJANJE

Moška ekipa Fužinarja nastopa v letošnjem prvenstvu I. slovenske lige oslabiljena, brez poškodovanega Silva Belaja, ki je bil zadnja leta najboljši ravenški kegljač. V prvih petih kolid so naši v dveh tekmah zmagali, in to v Žalcu s 7:1 ter doma proti Brestu iz Cerknice s 6:2. Trikrat so bili poraženi, najprej v Postojni,

nato doma proti Triglavu Kranj in nato še v Ljubljani proti Gradisu Noriku. Vse omenjene tekme so se končale z zmago tekmecev s 6:2. V 6. kolu so kegljači Fužinarja nastopili v Novi Gorici s Tekstino iz Ajdovščine, v soboto, 19. novembra, pa doma gostijo ekipo Mikro Data Link iz Celja.

Ženski ekipe Korotana s Prevalj in Slovenj Gradca sta v prvih petih kolid slovenske lige po dvakrat zmagali.

NAMIZNI TENIS

Igralci Fužinarja Interdiskonta so prvenstvo v II. slovenski ligi pričeli z visokim porazom 0:7 v gosteh proti novincem v ligi, igralcem Partnerja Radlje. Toda kasneje se je našim "odprlo" in Sirovina, Bezjak, Bač in Kaker so v naslednjih štirih tekmah zanesljivo osvajali točke. Tako so premagali doma Era Tempo iz Velenja s 5:2 in Petovio iz Ptuja s 7:0. V gosteh pa Kemičar v Hrastniku s 6:1 in Istrabenz Koper s 4:3. Po tretjem krogu tekmovanja sta bili brez poraza v vodstvu ekipe Partnerja Radlje in Nuklearke Krško z 10 točkami. Namiznoteniški igralci Fužinarja so bili tretji skupaj s Kržami, oboji so osvojili po 8 točk.

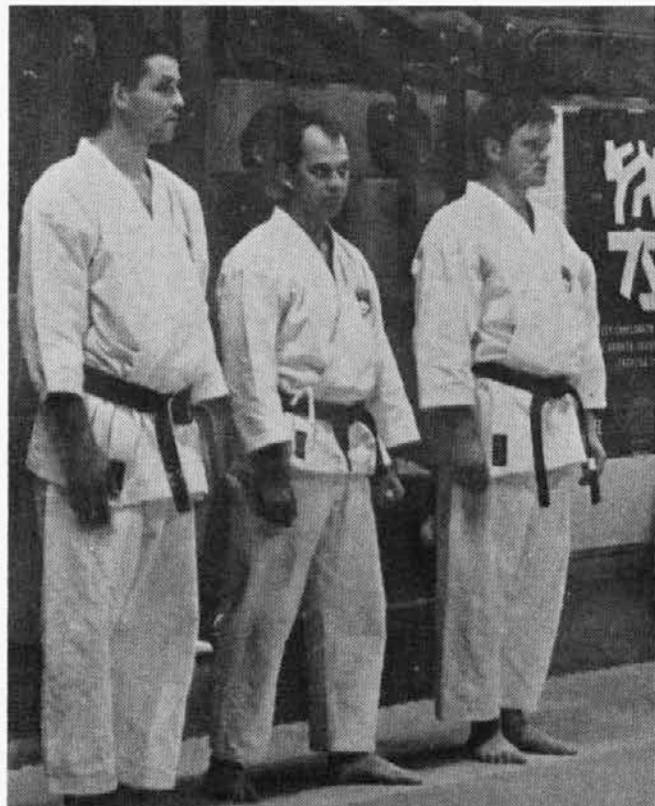
ROKOMET

Jesenski del prvenstva v četrti skupini 3. državne lige je bil sklenjen 5. novembra. Rokometaši Fužinarja so v šestih kolid dosegli polovičen izkupiček. V gosteh so premagali Radgono z 21:20 ter Angel Besednjak iz Maribora z 29:19, doma pa drugo ekipo Drave s Ptuja s 27:21. V treh tekmah so bili poraženi, in to z Gorenjem II (20:18), s Preventom II (23:20) in s Piramido v Moškanjcih (31:22). Vuzenico so premagali s 24:18.

KARATE

Na letošnjem 7. svetovnem prvenstvu v tradicionalnem karateju, ki je bilo od 14. do 16. oktobra v italijanskem Trevisu, sta v slovenski izbrani vrsti nastopila tudi Ravenčana Roman Breznik in Ivan Mravljak. Breznik in njegov sotekmovalec v ekipi Celjan Sašo Škraber sta osvojila zelo dobro 10. mesto v disciplini ENBU. V ekipnih bojih so bili naši reprezentanti Breznik, Mravljak in Mustafič tesno poraženi v kvalifikacijah z izkušnimi Francozi. V izkušnejši disciplini prvenstva, v borbi posamezno, kjer je nastopilo kar 70 tekmovalcev, je Ravenčan Ivan Mravljak izpadel v četrtfinalu proti reprezentantu Makedonije, medtem ko je Breznik v disciplini karate biatlon doživel poraz na pragu polfinala s tekmovalcem iz Slovaške.

Ivo Mlakar

Slovenska ekipa v borbah
Roman Breznik, Đemal Mustafič, Ivan Mravljak

mesto med mlajšimi mladinci v teku na 2000 m. Četrto mesto sta si pritekla Marko Klemenc in Peter Rapac v kategoriji starejših mladincev na 3000 m, 5. mesto pa sta osvojila Veronika Zupanc in Jana Makuc med starejšimi mladinkami. Od posameznih uvrstitev velja omeniti 2. mesto Veronike Zupanc med st. mladinkami in 3. mesto Repanška med ml. mladinci.

SMUČARSKI SKOKI

V organizaciji SSK Fužinar je na 55-metrski skakalnici v Velenju potekalo letno prvenstvo štajersko-koroške regije v smučarskih skokih za dečke do 15 let. Med petnajstimi tekmovalci je zmagal Velenčan Bojan Miklavžina, šesti pa je bil

najavili kandidature za osvajanje prvega mesta. V ligi nastopa 6 ekip, ki se bodo med seboj srečale štirikrat. Fantje trenerja Ivarnika so v prvih treh kolid premagali svoje tekmece s 3:0, in to Šempeter in Minolto Bled v gosteh ter Topolšico na domačem parketu. Sledil je presenetljiv poraz z 1:3 v Ljubljani proti Olimpiji II. Brezovici.

V 1. B ligi nastopajo od koroških ekip še odbojkarice Prevalj in Mislinje, obe ekipi pa sta v prvih štirih kolid dosegli po dve zmagi in dva poraza.

Vadbo mladih odbojkarjev Fužinarja, ki tudi v letošnji sezoni nastopajo v 3. slovenski ligi - vzhod, je prevzel nekdanji odbojkar Fužinarja in dolgoletni trener Damijan Pogorevcnik. V prvih petih kolid so naši odbojkarji dvakrat zmagali, in to

ZAHVALE

Ob smrti dragega moža,
očeta in dedka

Ivana Mozgana

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter nam izrazili sožalje. Prav tako se zahvaljujemo vsem govornikom za poslovilne besede, gasilcem, lovcom, godbi s Prevalj, Lovskemu oktetu iz Mežice, cerkvenim pevcem in gospodoma župnikoma za opravljeni cerkveni obred.

Posebna hvala gospodu Karlu Polancu, dr. Praper-Dordevičevi in patronažni službi.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi naše
mame, babice in prababice

Marije Potočnik,

roj. Svetina, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji pomagali v boleznih - zdravnikom, še posebej dr. Purovi in osebju bolnice Slovenj Gradec - in vsem, ki so darovali cvetje ter sveče in jo spemili na zadnji poti, gospodoma župnikoma, Pihalnemu orkestru ravnstkih železarjev ter pevcem.

Vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

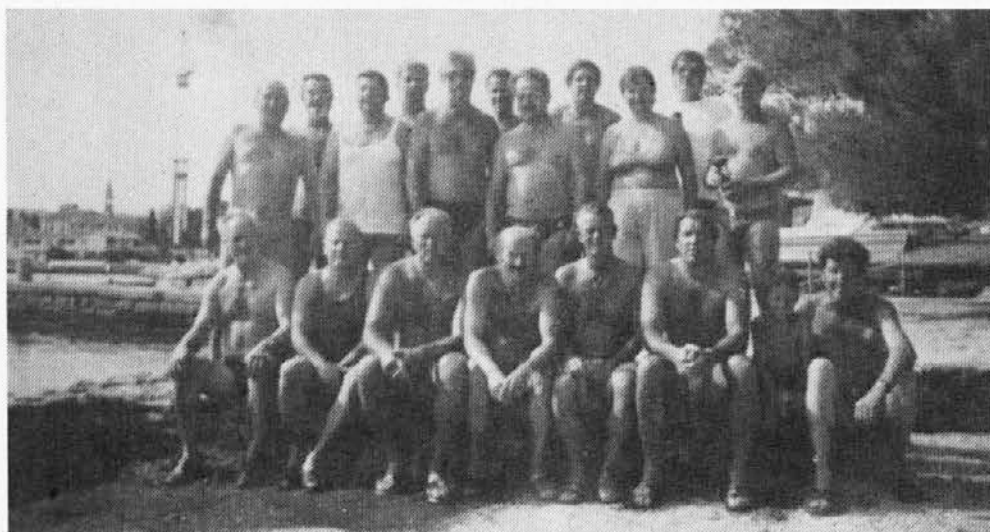
Ob boleči izgubi drage

Ljudmile Favai

se zahvaljujemo vsem, ki ste žalovali z nami, darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi osebju zdravstvenega doma Ravne, internega oddelka bolnišnice Slovenj Gradec, še posebej dr. Hraševčevi, gospodoma župnikoma, pevskemu zboru Vres in Pihalnemu orkestru ravnstkih železarjev.

Vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

V Portorož za 30 let dela

Po dogovoru med vodstvi družb Železarne Ravne je letos znova letovalo na Rogli ali v Portorožu več skupin 30-letnih jubilarov dela. Nekaterim so v družbah poravnali dolg za nazaj, nekateri so izpolnili 30 let dela v Železarni Ravne letos.

Skupina (na sliki), ki je letovala v Portorožu od 18. do 24. septembra, je prebila na morju nekaj lepih počitniških dni. Kot je povedal Janez Retko, so za družabno življenje poskrbeli sami, posebno v dne, ko je bilo slabo vreme, sicer je zanje lepo skrbelo osebje Korotana, Svobodni sindikat Železarne Ravne pa jim je omogočil izlet z ladjo. Za prizadevanje se zahvaljujejo tudi predstavniku sindikata Dušanu Golnarju -Lopiju.

Direktorjem bi radi priporočili, da bi omogočili letovanje jubilarom malo prej, dokler je še toplejše vreme, in da bi še naprej podeljevali plakete Železarne Ravne. Menijo, da večdesetletnega dela v fabriki ni mogoče kar tako izbrisati. Posledice nosi vsak na svojem zdravju ter na telesnem in duševnem počutju, rezultati njihovega dela pa so kljub težkim časom vidni v kraju in znotraj fabriškega plotu.

M.P.

KADROVSKA GIBANJA

18.10.1994 je bilo v družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 3932 delavcev. Od zadnje objave podatkov (21.9.1994) so družbe v delovno razmerje sprejele 10 delavcev, 86 pa so jih odjavile.

Družba	Št. zaposlenih
METAL	1266
JEKLOLIVARNA	418
ARMATURE	201
STO	603
STROJI	521
NOŽI	193
ENERGETIKA	107
LOGISTIČNI CENTER	274
TRANSLOG	1
TRANSKOR	77
DE PROFUNDIS	82
VOGARD	76
SERPA	113

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Družbe so zaposlile 10 delavcev, od tega 5 pripravnikov.

V Armature so se iz TO vrnili trije zaposleni, Metal in STO sta omogočila zaposlitev po dvema delavcema, v De profundisu, Vogardu in Energetiki pa imajo odslej po enega sodelavca več.

Prenehanje delovnega razmerja

Število zaposlenih se je zmanjšalo v Logističnem centru (70), De profundisu (6), Metalu (4), STO (3), Nožih (1), Jeklolivarni (1) in Transkorju (1).

Kot trajnim presežkom je delovno razmerje prenehalo 70 delavcem, od tega se jih je 65 zaposlilo pri drugem delodajalcu, 3 pa so se samozaposlili. 8 delavcem je poteklo delovno razmerje za določen čas. 3 so odšli sporazumno, 2 pa samovoljno. Na službenje vojaškega roka sta odšla 2 zaposlena, en delavec pa se je invalidsko upokojil.

Po podatkih strokovne službe pripravila A.Č.

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa izhaja za naslednja železarska podjetja: SŽ - Metal Ravne, d.o.o., SŽ Jeklolivarno Ravne, d.o.o., SŽ - STO Ravne, d.o.o., SŽ - Stroje Ravne, d.o.o., SŽ - Nože Ravne, d.o.o., SŽ - Armature Muta d.o.o., in Energetiko Ravne, d.o.o., ter dve zasebni družbi Vogard, d.o.o. in Transkor, d.o.o. Pripravlja: Medicalgraf Prevalje, d.o.o. (Fužinar Ravne, d.o.o.). Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Cibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Tel: 0602 21-131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304. Tisk: Grafika & Gergek Prevalje. Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128-92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

IZOBRAŽEVALNI CENTER d.o.o.
RAVNE NA KOROŠKEM

SPOZNAVANJE SEBE IN OSNOV ŽIVLJENJA

Živimo v svetu, ki zelo ceni zunanje stvari. Tako smo bili vzgojeni in ni čudno, da je to postalo del naše "edine" stvarnosti. Na srečo imamo sedaj dobre možnosti, da SAMI preverimo to, kar nam povsod in vsi dopovedujejo: "Tako je prav".

Da bi to storili, je treba biti sam bolj SAM SVOJ, bolj verjeti TUDI sebi in malo pogledati, kako smo narejeni od nosu navznoter.

Ni treba, da smo psiholog ali psihiater, da smo na nivoju (ali da si upamo) pogledati "tja noter". Zadostuje nekaj osnovnih informacij v obliki DELOVNIH HIPOTEZ o tem, zakaj smo takšni, kot smo, in zakaj se nam dogaja to, kar se dogaja, nekaj zdrave pameti in pa malo več volje, da se sprehodimo po naši "hiši strahov".

Vsakdo je manager svojega življenja, in to DOBER. Tudi siromak je zelo uspešen manager svojega siromaštva. Toda še tako dobro obvladovanje zunanjega sveta je samo polovica dela, če ne obvladujemo tudi notranjega sveta.

Vedeti nekaj o sebi in osnovah življenja je stvar praktičnosti. Tudi pristop "za vsak primer" ni slab, saj z ničimer ne obvezuje.

S predpostavko, da so blizu drug drugega posamezniki, ki podobno mislijo ali imajo podobne interese, je izobraževalni center SMERI z Raven na Koroškem v svoj program dela vključil tudi program "samoizobraževanja" z delovnim naslovom:

Spoznavanje sebe in osnov življenja.

Nekako se da čutili iz zraka, da je zanimanja za te stvari dovolj. Z organiziranjem omenjenega programa tako

Izobraževalni center Smeri, d.o.o. razpisuje v izobraževalni sezoni 94/95 vrsto tečajev in seminarjev, ki jih glede na vsebino in krog udeležencev deli v devet sklopov. Če se boste odločili za katerokoli temo in bi želeli več informacij o vsebini, predavatelju, načinu izvedbe ali ceni, nas pokličite ali pa se oglasite v SMEREH.

Vsi programi bodo praviloma izvedeni v letošnji izobraževalni sezoni, ki bo trajala do konca maja 1995. Posamezne tečaje bomo organizirali, če bo zanje dovolj zanimanja oziroma če bo dovolj prijavljenih kandidatov. O pričetku posameznega tečaja vas bomo obvestili najmanj teden dni prej.

Posebej bi vas radi opozorili na novost v programu, na sklop seminarjev Osebnostna rast in prosti čas, ki je namenjen vsem, ki želijo v tem jesensko-zimskem obdobju narediti "nekaj zase". Menili smo namreč, da tovrstna ponudba Koroški regiji primanjkuje, in da bi se marsikdo takšnih seminarjev udeležil, če ne bi bilo treba hoditi v Ljubljano ali v Maribor. Zaenkrat je ponudba pač takšna, kot smo jo domislili v Smereh. Morda imate vi kakšno idejo ali željo slišati ali naučiti se kaj, česar danes ni v programu. Povejte nam, potrudili se bomo in organizirali predavanja in delavnice na teme, ki vas zanimajo.

Danes vam podrobneje predstavljamo enega izmed seminarjev iz sklopa, ciklus predavanj SPOZNAVANJE SEBE IN OSNOV ŽIVLJENJA. Avtor in izvajalec programa je Marjan Trdina, ATMA Mežica.

Delavnice bodo potekale ob torkih od 15. novembra 1994 do 24. januarja 1995 od 17. do 20. ure v prostorih IC Smeri.

Prijave sprejemamo v IC Smeri, Koroška cesta 14 ali na telefon oz. faks 20-631 ali interno v železarni 6744, kjer lahko dobite tudi pisne predstavitve posameznih delavnic. Cena posamezne delavnice je 1.500 SIT. Znižano ceno 1200 SIT dajemo udeležencem treh ali več delavnic.

Veseljimo se srečanja z vami!

Vaše SMERI

omogočamo zadovoljitev zanimanja, cenejšo obliko pridobivanja informacij in tudi praktičnih izkušenj, možnost spoznavanja in povezovanja z drugimi, medsebojno izmenjavo izkušenj in še kaj (lepega).

Programski sklop je sestavljen iz devetih delavnic.

1. Povezovanje / Razumevanje / Komunikacija - 15.11.1994
2. Odnos do sebe in do drugih - 22.11.
3. Človekov um / misel in mišljenje - 29.11.
4. Problemi / Pomoč drugim - 6.12.
5. Napetosti / Stresne situacije - 13.12.
6. Krivica / Resnica brez bolečin - 20.12.
7. Denar - 10.1.1995
8. Ustvarjanje svoje stvarnosti - 17.1.
9. Izvor in transformacija negativnosti - 24.1.

Vsaka delavnica je celota zase. Vendar vse skupaj ustvarjajo novo celoto, saj vsaka pomaga h globljemu razumevanju drugih delavnic. Praktične vaje so vključene v vsako delavnico, tako da lahko takoj preverimo delovanje teoretičnih načel. Pripravljali bomo tudi pisna gradiva.

Mogoče so naslovi za nekatere zastrašujoči, vendar se za njimi skrivajo zelo enostavne stvari. Zato je najbolje izprazniti glavo in napolniti noge - vsaj toliko, da vas prinesejo do delavnice.

Kot smo že rekli: Celoten program je delovna hipoteza, eksperiment in eksperimentator ste vi sami. Vsak rezultat, ki ga dobite, je PRAVILEN. Vsaka odločitev v zvezi z zapisanim pa je stvar vaše svobodne volje.

P.S.: Vso stvar lahko vzamete kot izziv jesensko-zimskih torkovih pol-večerov.

Lep pozdrav in
nasvidenje!

Marjan Trdina

PROGRAM ZA IZOBRAŽEVALNO SEZONO 1994/95

- I. PRIDOBIVANJE STOPNJE STROKOVNE IZOBRAZBE - izredni študij
- II. PROGRAMI ZA USPOSABLJANJE (verificirani in neverificirani)
- III. RAČUNALNIŠTVO
- IV. TUJI JEZIKI
- V. EKOLOGIJA
- VI. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI
- VII. VODENJE
- VIII. PROGRAMI REFA
- IX. OSEBNOSTNA RAST IN PROSTI ČAS